

هه‌نقهره و تیرۆر و ولاتانی دراوسی

مه‌مه‌دی مشیر

له‌ راگه‌یاندرای کۆتایی کۆنگره‌که‌ی 2007/11/2 ی ئه‌سته‌میۆڵ، که‌ ولاتانی دراوسی عێراق تییدا ناماده‌ و به‌شداربوون، نامازه‌ به‌وه‌ کراوه‌ که‌ هه‌موو لایه‌که‌ هه‌ول دهن خاکی عێراق (هه‌ریمی کوردستان) نه‌بیته‌ یا نه‌کرێته‌ بنکه‌یه‌که‌ بۆ هێرش تیرۆریستی بۆ سه‌ر ولاتانی دراوسی عێراق.

ره‌نگه‌ ئه‌م خاله‌ یه‌کیه‌که‌ له‌و خاله‌ گه‌وه‌هه‌ریانه‌ بیته‌ که‌ ده‌رهاویشه‌ی ئه‌و گۆنگه‌ریه‌ن و له‌ کۆمه‌ڵێک لایه‌نه‌وه‌ بپۆیستی به‌ هه‌له‌سه‌ و لیۆردبوونه‌وه‌ بیته‌.

له‌وه‌ته‌ی رووخانی رژیمی دیکتاتۆری به‌عس و دوا‌به‌دوای هه‌لبژاردنه‌کانی سالی 2005 که‌ نزیکه‌ی 70% ی دهنگه‌رانی عێراق به‌شداریان تییدا کردو له‌ میژووی هاوچه‌رخ عێراقدا دیموکراسیانه‌ یه‌که‌مین حکومه‌ت و په‌رله‌مانیان هه‌لبژارد و به‌ هه‌مان شیوه‌ش یه‌که‌مین ده‌ستووری هه‌میشه‌یی ولاتیان په‌سندکرد، نا له‌و کاته‌وه‌ تا ئیستا رۆژ له‌ دوا‌ی رۆژ کرداری تیرۆریستی له‌ سه‌رتاسه‌ری عێراقدا ته‌شه‌نه‌ی کردووه‌ و گیانی هه‌زاران هاوولاتی کردۆته‌ قوربانی، بۆیه‌ سه‌ره‌تا پپۆیسته‌ بگوتری ئه‌وه‌ ئیهمه‌ین له‌ عێراق و هه‌ریمی فیدرالی کوردستاندا سالانیکه‌ داوا له‌ (دراوسی‌کانی) عێراق ده‌که‌ین سنووره‌کانیان به‌رووی تیرۆریستانه‌وه‌ دا‌بخه‌ن و ریگا نه‌ده‌ن له‌ خاکی ئه‌وانه‌وه‌ تیرۆریستان دزه‌ بکه‌نه‌ نیو خاکی عێراقی فیدرال.. ئه‌وه‌ ئیهمه‌ین به‌ درێژایی ئه‌و چه‌ند ساله‌ی رابردوو له‌ حیاتی بنیاتنه‌وه‌ی کوردستان و عێراق له‌ سه‌ر بنه‌ماکانی ده‌ستووری هه‌میشه‌یی نوێی عێراق، ناچارکراوین شه‌ری تیرۆر بکه‌ین و ئارامی بگه‌رپێنه‌وه‌ ولات.. ئه‌وه‌ ئیهمه‌ین به‌رده‌وام داوا له‌ ولاتانی دراوسی ده‌که‌ین ده‌ست له‌ کاروباری ناوخۆی عێراقی تازه‌ وهرنه‌ده‌ن و لیمان گه‌رپێن با درێژه‌ به‌ ئه‌زموونه‌ تازه‌که‌ی عێراقی فیدرال بده‌ین .. ئه‌وه‌ ئیهمه‌ین چه‌ندین جاره‌ داواتان لێده‌که‌ین یارمه‌تی تیرۆریست و گرووپه‌ چه‌کداره‌ توند‌دڕه‌وه‌کان مه‌ده‌ن تاکو باری ئاسایشی عێراق هیۆر و ئاسایی بیته‌وه‌ و بیکهاته‌ حیوازه‌کانی عێراق تاوێک به‌ ئارامی چاوبنێنه‌وه‌ و له‌ ناشتیدا بژین...

سه‌یره‌ دوا‌ی ئه‌و ماوه‌ درێژه‌ له‌ هه‌لۆیستی چه‌وت و نادروستی ولاتانی (دراوسی) ئه‌للاً قۆیماسن تورکیا ده‌یه‌وێت گلۆره‌که‌ بخته‌ نیو یاریگای ئیهمه‌ و حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان و عێراق به‌وه‌ تاوانبار بکات که‌ گوايه‌ له‌ خاکی عێراقه‌وه‌ (له‌ کوردستانه‌وه‌) تیرۆریستان هه‌ره‌شه‌ ده‌که‌نه‌ سه‌ر ولاتانی دراوسی عێراق. زۆر سه‌یره‌ دز بیه‌وی خاوه‌ن مال تۆمه‌تبار بکات له‌ کاتییدا حکومه‌تی تورکیای (دراوسی) ده‌یه‌وێت هه‌ردوو حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان و عێراق به‌وه‌ تاوانبار بکات که‌ گوايه‌ پشتیوانی له‌ تیرۆریستان ده‌که‌ن، که‌چی سالانیکه‌ خۆی زۆر بێشه‌رمانه‌ و به‌ شیوه‌یه‌کی به‌رده‌وام پشتیوانی له‌ به‌ره‌ی به‌ناو تورکه‌مانی کردووه‌ و ده‌یان جاریش هه‌ره‌شه‌ی له‌ کورد و حکومه‌تی هه‌ریمی کردووه‌، وێرای ئه‌وه‌ی که‌ حکومه‌تی هه‌ریمی هه‌میشه‌ خوازیاری ریگاچاره‌ی ناشتیانه‌ و دیپلۆماتیانه‌ بووه‌. گه‌ر تورکیا به‌ نیازه‌ له‌م ریگایه‌وه‌ قه‌یرانه‌کانی ناوخۆی بخته‌ ئۆبالی ولاتانی دراوسی ئه‌وا باشتره‌ سه‌ره‌تا ئه‌وه‌بزانێ که‌ هه‌بوونی PKK دیارده‌یه‌کی تازه‌ نییه‌ و له‌ هه‌مان کاتیشدا ده‌ره‌نجامی خۆدی ئه‌و سیاسه‌ته‌ عه‌سکه‌رتاری و هه‌لۆیسته‌ سیاسییه‌ شۆفینستانه‌یه‌ که‌ پتر له‌ سه‌ده‌یه‌که‌ حکومه‌ته‌ یه‌که‌ له‌ دوا‌ی یه‌که‌کانی ئه‌و ولاته‌ ده‌رحه‌ق به‌ بوونی پتر له‌ 25 ملیۆن کورد ئه‌نجامی ده‌ده‌ن.

ئه‌وه‌ی مایه‌ی نیگه‌رانی حکومه‌تی تورکیایه‌ له‌ په‌نای په‌که‌که‌دا ئه‌زموونی تازه‌ی عێراق و حکومه‌تی هه‌ریمی فیدرالی کوردستان و حیبه‌جیکردنی مادده‌ی 140 ی ده‌ستووری هه‌میشه‌یی عێراقی فیدراله‌، هه‌ر ئه‌مه‌ش بووه‌ته‌ کابوسیێک که‌ خه‌و له‌ چاوی ژهنه‌راله‌کانی تورکیا ده‌زپێنیت نه‌وه‌کو هه‌چی تر. تورکیایه‌که‌ که‌ جگه‌ له‌ زمانی زه‌ه‌روزه‌نگ و داپلۆسین هه‌چ ریگایه‌کی دیکه‌ ناگرێته‌ به‌ر بۆ چاره‌سه‌رکردنی کێشه‌کانی ناوخۆی پشتیوانی له‌ تیرۆر ده‌کات و هه‌ره‌شه‌یه‌ بۆ سه‌ر ولاتانی دراوسی یان حکومه‌تی کوردستان و عێراق که‌ هه‌میشه‌ خوازیارن ولاتانی دراوسی ده‌ست له‌ کاروباره‌کانی ناوخۆی عێراق وهرنه‌ده‌ن و هه‌رکێشه‌یه‌کیش هه‌بیته‌ له‌ ریی دیالۆگ و ریگا چاره‌ی ناشتیانه‌وه‌ له‌ نیوان دراوسی‌کان چاره‌سه‌ر بکریته‌؟؟ کامه‌یان له‌وه‌ نزیکتره‌ خاکی خۆی بکاته‌ بنکه‌ بۆ تیرۆریستان، که‌سیێک به‌ دوا‌ی ناشتی و ته‌بابیدا بگه‌رپێت یان که‌سیێک جگه‌ له‌ چاوسوورکردنه‌وه‌ و نیشاندانی هیژ هه‌چی دیکه‌ نه‌زانیت؟